

## זבחים דף סה עמוד א תלמוד בבל' המבוואר "שפה ברורה – עוז וחדר" (יום שישי)

ובכן בהחתאת העוף ושמוחשבת שלא לשמה פסולת בה) שטולקו שלא לשמה אלא לשם קרבן אחר ומזה את הרם מוחשבת חזין לומנו, או שטולק במחשבת חזין ליטנו ומזה את הרם שלא לשמה אלא לשם קרבן אחר, או שטולק ומזה את הרם שלא לשמה, והוא – כל אלו הם אופנים שלא קרב המתיר במציאות, שמלאבד שחייב חוץ לזמןנו' חשב גם מוחשבת פסול אחרות, כגון 'חוין למוקמו' או בחטא את העוף 'שלא לשמה', ועל כן מחייב קרבתו, והוא אין הקרבן מתפלג אלא נפסל בלבד, והוא כל מברשו אינו חייב כרת.

המשנה מביאה את דיןויו של הקרבן שחשבו בו גם מוחשבת חזין לעובדות הקרבן לאכול בוצית למחר וחוץ לזמןנו', או שהחצר את הסדר, שחשב נסף ממנה בוצית למחר וחוץ לזמןנו' ובוצית נסף ממנה לאכול בחוץ בעת העבודה הקרבן לאכול בוצאי זות בחוץ ובצאי זות בחוץ או בסדר הפוך, שחשב לאכול בוצאי זות למחר ובצאי זות בחוץ בכל אלו פסול הקרבן ואין בו ברט באכלהתו, לפי שערוב גם מוחשבת חזין למוקומו' ולא קרב המתיר במצוותו. אמר רבי ויהיר, וזה הבצלימי שחשב שתי מוחשבתות, מוחשבת חזין לזמןנו' ומוחשבת חזין למוקומו, שאם מוחשבת חזין – חזין לזמןנו' קרימה למושבת הפקום – וחוץ לזמןנו', הקרבן פסול ותהיין עליו ברת, מוחשבת הפקום קדמה למושבת חזין, הקרבן פסול ואין בו ברט, שלעולם הולכים אחר מוחשובו הרואהנה, ואם היא 'חוין למוקומו' מתחפיג הקרבן, ואם היא 'חוין למוקומו' נפסל אך לא נתחפיג. [חכמים אומרים, זה וזה, בין שהקדמים את מוחשבת החון למוחשבת הומן, פסול ואין בו ובין שהקדמים את מוחשבת המוקם למוחשבת הומן, פסול ואין בו ברט].

דין נסף אודות עירוב מוחשבת בפחות מכויות: שחוב לאכול בוצאי זות 'חוין למוקומו' או 'חוין למוקומו' ולתקטר בוצאי זות 'חוין לזמןנו' או 'חוין לזמןנו', בשර הקרבן, שאין אכילה התקטר מctrפין, שאינו נפסל או מותפלג אלא אם ייחשוף לאכול כיות שלם או להקטיר כיות שלם חזין לזמןנו' או חזין לזמןם.

## נרא

הנורא מביאה ברייתא הדורשת מן הכתובים את דיניה של עלות העוף: תנן רבען בבריתא, נאמר בפסוק (יראה א ט) 'זה קריבו הפלין אל המזבח ומילך את ראשו והקטיר עזבמו' ו'זה קריבו הפלין אל יש למלוד מהפסוק את דיני עלות העוף. ה脾יתא למדת שפירוש להביא בנדבה גם עז חד בלביה 'זה קריבו', מה תלמוד לומר – לשם מה נאמר זאת, שלפי שכבר נאמר בפסוק שלפני (שם פסוק י) ואם מן העז עליה קרבנו לה' ו'זה קריב' מן התזרים או מן בני היונה את קרבנו', לא יהה צריך הכתוב לומר שבשirkיביה, והה עליו לפתח מליקחה עצמה ולומר ימליך הבחן את ראשו וכו'. אלא בא הכתוב למלוד דין זה, שיבול ה脾יתי לומר שחתנתנדב עז' ו'זה קריב' מלហיא צני פרידין – גוזלים', תלמוד לומר 'זה קריב' (זה קריבו), בלשון יחיד, שאם רוצה אפליו פיריה אחת יביא.

ה脾יתא למדת שהמליקה נעשית על ידי בחן דוקא: 'זה קריבו הפלין אל המזבח', והלא די היה לומר 'זה קריבו אל המזבח', מה תלמוד לומר – ומה נאמר 'זה קריבו הפלין', אלא בא הכתוב 'קבע' לו – לקרבן הפלין, שאין המליקה כשרה בזור אלא בבחן בלבד. ולמהו זו – לקרבן הפלין, שאין המליקה כשרה בזור אלא בבחן בלבד. והוצר הכתוב למלוד ואתה, לפי שיכל היה לומר 'זה קריב' חוץ דין – קל וחומר הוא שלא יצטרך בחן, שכרכ' הדתית אומרת, ומה בן צאן, ככלומר ה脾יתא הבא מן הבהירה, שההכתוב 'קבע' לו צפוץ לשחיטה, שאינו נשחת אלא בעפוק, לא 'קבע' לו הכתוב הפלין לשחיטה, שהחיטה כשרה בזור, קרבן עז' שלא 'קבע' לו הכתוב צפוץ, שהמליקה כשרה גם שלא באatzfn, האם אין דין תלמוד לומר (אל) 'זה קריבו הפלין המליקה כשרה בזור כשהיענה. תלמוד לומר (אל) 'זה קריבו הפלין אל המזבח', 'קבע' לו הפלין במליקתו.

ה脾יתא לומדת שהמליקה היא בעפורה של הבחן ולא בסכך; יכול ה脾יתא לומר שטולקו הפלין בפכין, וידין הוא – והוא יש למלוד כן מקל וחומר, שהמליקה נעשית בסכך, שכר ברעה בוה, קבע לה הכתוב שטריטה שלא קבע לה הכתוב הפלין והוא – כל ביל, מליקה שקבע לה הכתוב בזון, ובאמת, האם אין דין דין שקבע לה ביל, ותיעשה המליקה בבלג. תלמוד לומר 'זה קריבו הפלין אל המזבח ומילך'. אמר רב עקיבא, מה שנאמר 'הבחן' לא בא למלוד שהמליקה בכהן, שאין עירק פ██וק לך, וכי תעלה על דעתך שור קרבן לבני מובח, ועל כן ועוד אשה מליקה בכחן, אלא מה תלמוד לומר ה脾יתא, אלא שאמר לנו אחריו יטולק, וללמוד שתהה הפליקה בעצמו (בגופו) של הפלין, והינו שטולקו בעפורה לא בסכך.

ה脾יתא לומדת שהמליקה בחזינו העליון של המזבח: יכול ה脾יתי לומר שטולקו בכל מקום בין מפלטה, בין מלמעלה, בין מלמטה, בין מלמד לומר יטולק את ראשו והקטיר המזבח, בא הכתוב להקיש מליקה להקטירה, מה תקירה נעשית בראש המזבח, שודרי שם מוקם המערבה, אף מליקה נעשית בראש המזבח, כלומר בחזינו העליון. ה脾יתא לומדת שהמליקה נעשית בראש המזבח, לאקה אטיר שהמליקה ממלול עזורה. אקה אטיר שהמליקה ממלול עזורה, או שמא נאמר שאינו אלא מן הצואר, שהרי לא אמרה תורה בעולות העוף מהיכן הוא מלך. וידין הוא – יש למלוד זאת, שטולק ה脾יתה היא מול עזורה, נאמר רב עזון בעולות העוף יטולק, ונאמר להלן בחטא העוף יטולק, מה להלן בחטא העוף. המליקה היא ממלול עזורה, בגין אמר שם יטולק את ראשו ממול עזורה. אף באן בעולות העוף המליקה היא ממלול עזורה.

ה脾יתא לומדת שהמליקה בעולות העוף היא בשני סימנים, וכן שבתקטרה קרב הראש לעצמו והגונן לעצמו – (האמ נאמר מה להלן בחטא העוף מלך סימן אחד, הנקה או הרשות, ואנו מבדר למלך את שני הסימנים, שנאמר שם) זילאי יבריל, אף באן בעולות העוף מלך סימן אחד ואינו מבדר למלך את שנייהם, תלמוד לומר יטולק את ראשו והקטיר המזבח, בא הכתוב להקיש מליקה להקטירה, מה בתקטרה המזבח מתקטר את הראש לעצמו ואת הגונן לעצמו, שאין מקטירים יחד, אף במליקה מלך עד שיחיה הראש לעצמו והגונן לעצמו.

ומגין שתקטרת הראש בעצמו והקטיר הגונן לעצמו, שנאמר שם אמר א' (יראה א ט) 'זה קריבו הפלין אל המזבח ומילך את ראשו והקטיר את הפלין הבקון המזבח', הרי הקטרת הגונן אמרת, לא מה אמי מקיים מה שנכפלה הקטרת ואמרה בפסוקים הקודומים, בנאמר שם יטולק את ראשו והקטיר המזבח, על ברוך שתקטרת הראש הפתוח הראשון מרבב. ולמדנו שמקטר את הראש לעצמו ואת הגונן לעצמו, ומילקה לומדת מהקטרה בהקיש, שגד היא נעשית באופן של מלך עד שיחיו הראש לעצמו והגונן לעצמו.

ה脾יתא לומדת שיש למצאות את כל דם העוף: 'ונמזה דמו', ולא נאמר יונמזה דמו, ויש למלוד שטולקו את דמו בזון. ה脾יתא לומדת שוגם מקום המזיצי הוא מוחץ המזיבח ומעליה: אל קיד המזבח, ולא אל קיד הכבש ולא אל קיד תחילה, ואיזה קיד הוא זה שטולקו עליו, והה קיד הפלין של המזבח ודיניו מוחץ ולמעלה. או שמא נאמר שאינו קיד הרעלין אלא קיד הפלין התקתרון, וידין הוא – והלא יש למלוד מילך ומומר שטולקו את דמי המזיבח ומעליה, מה בזבזה שדרם חטאתנו נתנו בזבזה לפלינה, דם עזולתה נתנו בזבזה לפלינה, עז' שדרם חטאתנו נתנו בזבזה לאינו דין שוגם דם עזולתה נתנו בזבזה, תלמוד לומר יטולק את ראשו והקטיר המזבח ומזה את דמו על קיד המזבח, וכשה, וכי תעלה על דעתך של אחר שביבר הקטר חוץ ומזה את הדם, היתכן לומר כן, אלא על ברוך בא הכתוב לומר יטולק את דמי המזיבח ומזה את דמי המזיבח ומזה את דמי המזיבח, וזה שיש להקיש מיצרי להקטירה ולמלוד שוגם המזיבח הפלינה נעשית בראש המזבח, אף המזיבח עשה בראש המזבח, כלומר בחזינו העליון. ה脾יתא מסכמת את סדר עבורות עולות העוף: אחר שלמדנו את כל

ה脾יתא משבינה את סדר עבורות עולות העוף: אשר שלמדנו את כל

23 הקטרה, ואפשר לעשות את העולה באמה שתחתיו כיוון שהיא  
24 סמוכה למקום הקטרה. ואילו לדעת רבי נחמייה ורבי אליעזר בן יעקב  
25 אי אפשר לעשות מערכת על גבי הסובב, ואינו נחשב מקום הקטרה,  
26 ולכן אין לעשות את העולה באמה הסמוכה לסובב, ועשה אותה רק  
27 בקירות המזבח שמעל הסובב.  
28 שניינו במשנה: **בא לו לנוף בו**, והסיר את המורהה ואת הנוצה ואת  
29 בני המעיים היוצאים עמו והשליכן לבית הדרשן.  
30 הגמרא מביאה ברייתא אודות דין זה: **תנו רבנן** בברייתא, נאמר  
31 בפסוק (ויקרא א ט) **'זחיר את מורהתו בנזחתה'**, 'מוראתו זו זפק'.  
32 יכול היה לומר שזקדייר – ייחתוך וינקובה **בסכין** במקום הזפק **וינטלו**  
33 לבדו ולא עורו והנוצאות שעליו, **תלמוד לומד** **'בנזחתה'**, ללמד  
34 **שנותל את הנזחת עצמה**, והיינו שמסירו עם העור והנוצאות שעליו.  
35 **אבא יוסי בן חנן אומר**, **נותלה** למורהה, **הייא הזפק**, **ונותל**  
36 **קורקבנה עצמה**, ואני נוטל את הנוצה, שהנוצה האמורה בפסוק  
37 אינה נוצאות העוף אלא הכוונה לפרשו שב庫רבן, והוא לשון מיוס.  
38 הגמרא מביאה ברียתא נוספת דרך דרך השרה המורהה בנזחתה:  
39 **רבבי רבי ישמעאל תנא** – כך שננו בבית מדרשו של רבי ישמעאל,  
40 **'בנזחתה'** היינו **בנזחתה שללה** ולא יותר, שלא יתול יותר מן הנוצה  
41 והעור שכנגד הזפק. ועל כן **קודרה** (חוותכה) **בסכין** סביב הזפק **במיין**  
42 **ארובה** (בעיגול), ומסיר את העור והנוצה שסביב הזפק עם הזפק,  
43 שאלו לא היה קודר היה העור נ麝 אחר הזפק ויוצא ממנו גם מה  
44 שאינו בוגרדה.

1 הדינים הללו הא **ביצור** היה עושה את העולה, **היה הכהן עולה**  
2 **בכובש ופונח לפוגב** שהוא בחציו העליון של המזבח, **ובא לו לך**  
3 **דרוזית מזרחה**, היה **מוליך את ראש**  **ממול ערפה ומבידיל**  
4 **וממזה מדמה על קויר המזבח**.

5 הרבירותא מביאה מחלוקת אודות מקום עשיית עולת העות: אף  
6 שמדובר עשיית עולת העוף הוא לעלה ולשם כך על הכהן על  
7 הסובב, מכל מקום **אם** בעומדו שם **עשאה** הכהן **למטה מרגליין**,  
8 כלומר למטה מהסובב, **אפילו אם**, בשירה, שחציו העליון של  
9 המזבח מתחילה מאמנה שתחת הסובב, וכך יכול הוא לעשות את  
10 העולה גם באותה אמה. **רבי נחמייה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים**,  
11 **כל עצמה של עולת העוף אין נעשית אלא בראש המזבח**, ואין יכול  
12 לעשווה תחת הסובב, שכן שבועון שמאמר זמלך והקטיר ונמיצה דמו/  
13 הוקשה עשיית העולה להקטרה הנушית בראש המזבח דוקא.

14 הגמרא מבארת את מחלוקת תנא קמא עם רבי נחמייה ורבי אליעזר  
15 בן יעקב. שואלת הגמרא: **מאי ביןיהם** – במא תלואה מחלוקתם, והרי  
16 הכל מודים שהמליקה והמייצר נעשים בראש המזבח נלמד מן  
17 הדיקש, ואם כן מה הם צרכי המחלוקת אם מומצה תחת הסובב או  
18 שאינו נמיצה שם.

19 משיבה הגמרא: **אבי ורבא אמרו תרויהו** – אמרו שניהם, עוזה  
20 **מערכבה על גבי סובב אבא ביןיהם** – מחלוקתם תלואה בנידון האם  
21 אפשר לעשות מערכת על גבי הסובב ולהקטיר עליו. שלדעת תנא  
22 קמא אפשר לעשות מערכת על גבי, ועל כן הוא נחשב מקום

בוחתור הבשר המקיף את הסימנים, שהוא קודם קודם למליקת הסימן השני. תגא **קמא סבר**, שהייתה בפרק שני בעולת העוף לא משבב – אינו פסולן), ואך על גב דשחיתיה (–שהחה) בחטא בין בין הסימנים בחיתוך הבשר, עדין קא עבד (–עשה) מעשה עוליה בחטא, שהרי מה שעשה כשר היה נס לעוליה, ונפסלה החטא, שנמצא שאין מעשה שונים מעמשי עוליה. **רבנן אלעוז ברבי שמעון סבר**, שהיא בסימן שני בעולת העוף משבב, ובין דשחיתיה (–שהחה) בחטא את העוף בין הסימנים בחיתוך הבשר, נמצוא שבאupon זה לא היה כשר לעוליה שבה הייתה פסולת, ועל כן אין הבדלו פסולת, שאין כאן מעשה עוליה, ומה שהוטף וחתק יותר על הציריך, מתחך בש בעלמא הוא.

דעה שלישיית, אבוי אמר, עלולים שהיה ביסודו שני בעולות העוף מעכבות, והנידן אם חיתוך רוב ה flesh המקיף את הסימנים, האם הוא מעכבות שאלץ חטא בשרה בלבד לא שייחתכווה,nidrin זה איבא בינייחו – שניים במלוקה בין התנא במסנה לרבי אלעוז רבבי שמעון, ור' תליה מחלוקות אם המבדיל בחטא העוף פסלה או לא פסלה. רעת רבי אלעוז ברבי שמעון הייא בדריל בדרורי רבא, שכין יהוא שואה בין הסימנים בחיתוך רוב הבשר, לא עשה מעשה עוליה בחטא, ר' מפני שלעדתו מוכחה שחויריה זו פסולת בעולת העוף, וככל זה מפני שחויריה זו מוכחה רוב הבשר הוא לחטוך את רוב הבשר.อลום תנא קמא סובר שחיתוך רוב הבשר אינו מעכבות, וממציא שאינו מוכחה לשוהות בין הסימנים ייכול הוא למולוקם בויה אחר זה בלבד הפקה. ואם עשה כה, שמילוקם בלבד לא שחויריה, עשה כל מעשה עוליה בחטא, ומפסל הクリון. ואפללו לא עשה כה, אלא חתך רוב בשר ושוהה בין הסימנים, גם כן יש לפסול את הקרין, גיררה שמא לא ייחזור רוב בשר ולא ישזה. ומחלוקות זו של אבי ורבא בגיןו דעות תנא קמא ומביין רבי אלעוז רבבי שמעון, שניהה כבר בפלוגותא (–במחלוקות) לרבי יירא ורבוי שמעון בר רב יצחק, חד מוהם אמר שחיתיה בפרק שני בעולות העוף מעכבות איבא בינייחו – בין תנא קמא לרבי אלעוז רבבי שמעון), וכדרעת רבא, וחד מוהם אמר שרוב בשר מעכבות איבא בינייחו, וכדרעת אבי.

הגמרא מבירתה את דיןן של רוב בשר. מודיקת הגמרא: ממה שנחלקו אם חיתוכו מעכבות, מפלל (–יש לדין) דבעינן (ד'רוב בשר בתחלת) – שלכתילה הכל מודם שעריך לחטוך רוב בשר. אומרת הגמרא: אין – נכון, נכון הדבר, והנתני – וכן שינוי בבריתא, כיitz מזולקין – חטא העוף, חותך החון שדרה ומפרקת, שלא שייחזור עדין את רוב הבשר, עד שפיגיע בחרובו לוושט או לנקה. הגע לוושט או לנקה, חותך בפרק אחד מדם או רבבו של סימן, וחותך גם רוב בשר עפמו, ובזה נשלהו עבותות המליהקה. ובעולה, עולת העוף, עושה גם כן נאמר בחטא, אלא שיוחוך לא רק סימן אחד אלא את כל השנינים, וזה לדעת חכמים בחוולין (כא), או שיוחוך רק רוב שנינים ולא את כל השנינים, וזה לדעת רבבי אלעוז רבבי שמעון (ש). ובבריתא זו מבואר בדריל, שיש לחטוך בכל מילבד סימן אחד, גם את רוב הבשר.

הגמרא מביאה דעה ربיעית החולקת על כל האמוראים הקודמים. אומרת הגמרא: אמרה – אמרו את דברי רב חסדא ורבא ואבוי, שנחלקו בגיןו דרבוי אלעוז רבבי שמעון, קמיה ולפנין לרבי ירמיה, אמרה – לא שמייע להו – האם אינם יודעים את ה'א (–מו) ראנפר רבוי שמעון בן אלעוז בן פרת מושם רבוי אלעוז בן שפיגע, שאומר היה רבוי אלעוז רבבי שמעון, ואין בכר שום איסור, ומאי שמעתי בחטא העוף – שנאמר בפרק שני בעולות העוף, והוא נידון לא בדריל, שנאמר בפסוק, לא באה תורה לאסור להבדיל, ואלא לומר

שנינו במסנה, שיפע ולא הבדיל. הגמרא מביאה בריתא המודרכת באופן השיסוע: תנו רבנן בבריתא, נאמר בעולת העוף (ויקרא א:ז) **ישפע** אותו בכבני', אין נקרא שיפע אלא כשהוא נשעה בקידר ולא בכליה, ובן הוא אומר (שופטים ז:ז) **ישפיעו בפשע הדרי ומאותה אין בידיו**, והרי שישיעו הוא בידר ולא בסיכון או בכליה אחרת. שנינו במסנה, לא **הכיר את המורה כי** הבדיל בחטא ולא הבדיל בעולה פסול.

הגמרא מביאה דעה חולקת על דין המשנה וסבירות שאם הבדיל בחטא והינו שמלך את שני סימנייה, דקנה והושט, פסלה, היא דלא רבבי אלעוז רבבי שמעון, רותניא שפברדיין בחטא העוף, והינו שומרה רבבי שמעון, שמעתי שפברדיין בחטא העוף, להבדיל בה, ואם הבדיל לא פסלה.

הנורא מבארת במנה נחלקו התנא במסנה ורבבי שמעון, מבירתה הגמרא: **מאי בינייחו** – במא תליה מחלוקות של התנא במסנה עם רבבי אלעוז רבבי שמעון לגבי הבדלה בחטא העוף. הדבירה הנורא, שלישת האמוראים הדאשניים, מונרך הארבעה דהילו, סוברים שהאיסור להבדיל יסודו בכך שמחמתו דומה עשיית החטא לעשיית העולה, שהרי מלוכה של עולה היא מליקה מובדلة, ואילו התורה הקפידה שעשית החטא תהייה שונה מעשיות העולה על ידי שייעשו בה מעשים שאינם כשרים בעלייה. התנא במסנה, הפסול בהבדלה, ורבבי אלעוז רבבי שמעון, המכשיר בה, נתקו בינם מחלוקות אורות בעבודות החטא והעליה, ובכך תליה השאלה האם בשחדריל בחטא גום על ידי קר שנעשנו בה כל מעשי העולה, ועל כן פסולה החטא, או שעדרין ישן סיבות לכך שגורמות שיש במעשה החטא דברים הפסולים בעולה, ועל כן היא בשרה.

דעה ראשונה, אמר רב חסדא, הנידון אם מיצי חטא העוף מעכבות או שאינו מעכבות, דהינו אם בלעדיו והחטא את פסולה או שאינו פסלה, **איבא בינייחו** – שנוי במחלוקות אם המבדיל בחטא העוף פסלה, ובו תליה שפסלה במחלוקות אם המבדיל בשחדריל בחטא העוף, סבר ר' מזיאי חטא העוף מעכבות, שאם לא מיצה דמה, פסלה, ובין דמציאו (–שמציאו) דם החטא, הרי שיחד עם מה שהבדיל קעלאיד –עשה כל מעשה עוליה, כל עבודהותיה, בחטא העוף, שעבודות העולה הן מליקה ומיפוי, ומליקת העולה שווה ממיליקת החטא בכאן שזו מליקה ומיפוי, וזה שhortor את שhortor את שני סימנייה, ועתה שעה בחטא מתליה מובדلة, אין במעשה שום דבר השונה מן העולה, ולכך פסולה החטא. ורבוי אלעוז רבבי שמעון, שאמר שמעתי שמנדריל בחטא העוף לא מעכבות, ועל כן יכול הוא להבדיל ולא למוצאות, ומה שהבדיל ומילך חטא מן העריך, מתחך בש ראנפר הא, ועל כן החטא באשרה.

דעה שנייה, רבא אמר, הנידון אם שחיתיה (–הפסק ומון) בפרק שני, וקיים מליקת סימן שני), אחר מליקת הראשון, בעולות העוף, מעכבות, כלומר פסולת את העולה, כדין שיטתה במנה שאם שחיתיה בצד, ראנפר ראשון לסימן שני, נפסלה השחיטה, או שאין שחיתיה פסולת בזה, נידון זה איבא בינייחו – שנוי במחלוקות אם המבדיל בחטא העוף אלעוז רבבי שמעון, ובו תליה מחלוקות אם המבדיל בחטא העוף פסלה או לא פסלה. והדברים תלויים וזה מונע שככל מולק חטא העוף אינו יכול למלוק את הסימן השני בלא יששה קודם לכך